

Π. ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Καλημέρα κι από εμένα. Ένα από τα βασικά συμπεράσματα, το οποίο αναδεικνύεται με σαφή και έντονο τρόπο από τη μέχρι τώρα διοργάνωση των Περιφερειακών Συνεδρίων, είναι ο ιδιαίτερος και σε ορισμένες περιπτώσεις και τομείς, πρωταγωνιστικός ρόλος που μπορεί να παίξει η Τοπική Αυτοδιοίκηση στην υπόθεση του περιφερειακού σχεδιασμού αλλά και της παραγωγικής ανασυγκρότησης της χώρας. Πολύ δε περισσότερο, μπροστά σε αυτά τα οποία καλούμαστε να κάνουμε μετά την έξοδο της χώρας από την υλοποιούμενη συμφωνία δημοσιονομικής προσαρμογής. Δηλαδή στην αμέσως επόμενη φάση.

Το αντικείμενό μας εστιάζεται σε κάποια νέα χρηματοδοτικά εργαλεία που ακριβώς θα έρθουν να στηρίξουν αυτό τον ιδιαίτερο ρόλο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Θέλω σε αυτό το σημείο, πριν μιλήσω ειδικότερα, να αναφερθώ σε μια συζήτηση που ούτως ή άλλως διεξάγεται αυτή τη στιγμή και αφορά στον προϋπολογισμό για την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Πέρσι τέτοια εποχή είχαμε κάνει μια τοποθέτηση, μια δέσμευση. Είχαμε πει ότι ο προϋπολογισμός του 2017 θα είναι ο τελευταίος προϋπολογισμός μείωσης των πόρων που προορίζονται για την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Το σημερινό σχέδιο προϋπολογισμού, που συζητείται αυτή τη στιγμή, επιβεβαιώνει αυτή τη δέσμευση. Την υλοποιεί, διότι παρά τις δυσκολίες, παρά το στενό δημοσιονομικό πλαίσιο το οποίο γνωρίζετε, κατορθώνουμε και φέρνουμε για ψήφιση έναν προϋπολογισμό, ο οποίος προβλέπει μια ασαφή, μικρή έστω, αύξηση των ΚΑΠ που προορίζονται για τον Α΄ και το Β΄ βαθμό και κυμαίνεται περίπου γύρω στο 5,5%. Δεν είναι μεγάλο το βήμα. Είναι όμως σημαντικό. Και θα ήθελα με την ευκαιρία να σας τονίσουμε ότι στους στόχους μας είναι, αυτή η επιπλέον δυνατότητα, που μας δίνει ο προϋπολογισμός, να αξιοποιηθεί με ένα όσο το δυνατόν πιο αποτελεσματικό τρόπο, δηλαδή να μπορέσουμε και πάλι να πάμε σε μια ιδιαίτερη ενίσχυση προς τους νησιωτικούς και ορεινούς δήμους -το κάναμε, απ΄ ότι θυμόσαστε σε 82 δήμους τη χρονιά που μας πέρασε- και ταυτόχρονα να αρχίσουμε να υλοποιούμε και μια διαφορετική αντίληψη κατανομής των πόρων, η οποία δεν θα λαμβάνει υπόψη της μόνο το πληθυσμιακό κριτήριο, αλλά θα αναζητά μια ουσιαστική κατηγοριοποίηση των δήμων που προκύπτει με βάση τα χαρακτηριστικά τους. Γνωρίζουμε όλοι ότι δεν είναι ίδιες οι ανάγκες ενός νησιωτικού δήμου, ενός αγροτικού δήμου ή ενός αστικού δήμου. Το κόστος, για παράδειγμα, της ύδρευσης και της αποχέτευσης, το έχουν αναλάβει άλλοι στο λεκανοπέδιο της Αττικής. Το έχει η ΕΥΔΑΠ. Δεν είναι το ίδιο για ένα δήμο της περιφέρειας. Αυτό, βέβαια, προϋποθέτει μια προεργασία την οποία ήδη κάνουμε και θα είμαστε σε θέση να την παρουσιάσουμε ολοκληρωμένη τους επόμενους μήνες, όταν θα φέρουμε για ψήφιση και το νέο πλαίσιο αλλαγών του Καλλικράτη.

Τέλος, αν και δεν είχα σκοπό να αναφερθώ, πριν μπούμε στο κύριο θέμα της συνέντευξης, θα ήθελα να σχολιάσω ένα θέμα επικαιρότητας που αφορά στενά την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Τις τελευταίες ημέρες βλέπουν το φως της δημοσιότητας κάποια ρεπορτάζ που φαίνεται ότι δεν έχουν

παρακολουθήσει τις εξελίξεις στο χώρο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης τους τελευταίους μήνες. Αναφέρομαι γι' αυτά τα ευφάνταστα και στρεβλωτικά δημοσιεύματα στον Τύπο που μιλάνε για νέες ρυθμίσεις, σχετικά με τις δρομολογημένες προσλήψεις στο χώρο της καθαριότητας. Πρέπει να ήταν κανείς απών από τη χώρα, αν δεν γνωρίζει ότι το περασμένο καλοκαίρι αποφασίσαμε και δώσαμε μια ουσιαστική λύση σε αυτόν τον ιδιαίτερα ευαίσθητο τομέα της καθαριότητας, δρομολογώντας προσλήψεις μέσα από ένα ανοιχτό διαγωνισμό μόνιμων θέσεων. Ο αριθμός αυτός οριστικά πλέον κυμαίνεται περίπου στις 8.800 θέσεις εργασίας. Το χρονοδιάγραμμα το οποίο είχαμε ορίσει από τον περασμένο Ιούλιο του 2017 είναι αυτό που γνωρίζετε. Ο διαγωνισμός αυτός θα έχει ολοκληρωθεί μέχρι τον Μάρτιο του επόμενου έτους. Και με αυτόν τον τρόπο στις θέσεις εκείνες που καλύπτονταν από συμβασιούχους, κατά ένα αμφισβητούμενο τρόπο νομιμότητας, αυτό δηλαδή το οποίο είχε αναδείξει και η τελευταία απόφαση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, τώρα θα έχουμε μόνιμες και σταθερές σχέσεις εργασίας, βάζοντας φραγμό τόσο σε αυτούς οι οποίοι ενδεχομένως με σχέδιο που θέλουν να υπηρετήσουν, όπως τα δημοσιεύματα του Σαββατοκύριακου, θέλουν να παραδίδουν το χώρο της καθαριότητας σε ιδιωτικά συμφέροντα, αλλά ταυτόχρονα τερματίζοντας και ένα καθεστώς ομηρίας και ανασφάλειας για τους χιλιάδες συμβασιούχους οι οποίοι ανακυκλώνοντουσαν σε αυτές τις θέσεις εργασίας. Είναι ένα αποφασιστικό βήμα κατά της ελαστικοποίησης της εργασίας στο χώρο του δημοσίου. Και επαναλαμβάνω για άλλη μια φορά, ότι δεν μεταφράζεται σε κανενός είδους δημοσιονομική επιβάρυνση, αφού όλα αυτά τα πληρώνουν οι πολίτες με την απαίτηση να παίρνουν τις αντίστοιχες υπηρεσίες καθαριότητας. Είναι στον τομέα των ανταποδοτικών. Παρ' όλα αυτά είδατε πώς όλα αυτά διανθίζονται με μια προσπάθεια δήθεν της κυβέρνησης για μονιμοποίηση, για φωτογραφικούς διαγωνισμούς, αδιαφορώντας για την ουσιαστική πλευρά των πραγμάτων που είναι οι υπηρεσίες προς τον πολίτη.

Γνωρίζετε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση τα τελευταία χρόνια έχει αποστερηθεί ένα σημαντικό κομμάτι των πόρων της. Μπορεί -και καλώς- η Κυβέρνηση να έθεσε ως προτεραιότητα την ολοκλήρωση των μεγάλων δημόσιων έργων, οδικών αξόνων, Μετρό Θεσσαλονίκης κ.λπ., ωστόσο η χώρα

δεν στηρίζεται μόνο σε αυτές τις πολύ βασικές υποδομές. Κοντά σε αυτούς τους πολύ σύγχρονους δρόμους, οι οποίοι καλύπτουν σημαντικές ανάγκες, υπάρχουν και υποδομές οι οποίες εδώ και 30, 40 χρόνια είναι στην ίδια κατάσταση. Αναφερόμαστε στο αγροτικό δίκτυο, το δημοτικό δίκτυο, την ύδρευση, την αποχέτευση. Εκεί στοχεύουμε να δώσουμε ιδιαίτερο βάρος μέσα από δυο νέα χρηματοδοτικά εργαλεία τα οποία ενεργοποιούνται το 2018 και τα οποία σαν στόχευση θα έχουν τη στήριξη των δήμων, έτσι ώστε να αποκτήσουν τη δυνατότητα υλοποίησης έργων στον τομέα της ύδρευσης, της αποχέτευσης, της αγροτικής οδοποιίας, της αποκατάστασης των ΧΑΔΑ - γνωρίζετε ότι εκκρεμούν πρόστιμα γύρω από αυτό το θέμα- και στην υλοποίηση αντιπλημμυρικών έργων. Το συγκεκριμένο χρηματοδοτικό εργαλείο έχει σκοπό να δράσει συμπληρωματικά σε ήδη υφιστάμενα, ή σε έργα που ήδη υλοποιούνται από τις Περιφέρειες, προφανώς με την αρωγή και με βάση και τον προγραμματισμό του Υπουργείου Οικονομίας.

Θέλουμε να δώσουμε τη δυνατότητα αξιοποιώντας χρήματα και από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, μέσω του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, να κατευθύνουμε έργα προς αυτούς τους τομείς. Πριν από λίγο, μάλιστα, εκπρόσωποι αιρετοί μου έδειχναν την κατάσταση ενός υδραγωγείου στο Δήμο τους. Δεν είναι μεγάλης έκτασης ή μεγάλου κόστους αυτά τα έργα, αλλά είναι πολύ σημαντικά. Και εντελώς στοχευμένα θέλουμε να προσανατολίσουμε την βοήθειά μας σε αυτή την κατεύθυνση. Γνωρίζουμε ότι θα απαιτούνται πολύ περισσότερα με βάση τις πραγματικές ανάγκες, αλλά δεν μπορεί στο όνομα μιας προσδοκίας αποκατάστασης της οικονομίας της χώρας, να αφήνουμε αναξιοποίητο το μεσοδιάστημα και να μην προσπαθούμε να αξιοποιούμε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο αυτά που έχουμε. Αυτός ο ιδιόμορφος δανεισμός, επιχορηγήσεις -διότι δεν έχει ακριβώς την κλασική έννοια του δανεισμού- προς τους Δήμους, θα έρθει να εξαιρεθεί από τις ρυθμίσεις που υπάρχουν μέχρι σήμερα, οι οποίες καθορίζουν τη σχέση των ίδιων των εσόδων και των δανείων των Δήμων. Ένα δεύτερο χρηματοδοτικό εργαλείο, ένα δεύτερο ειδικό πρόγραμμα ενίσχυσης των Δήμων, θα προορίζεται για την προμήθεια μηχανημάτων έργου, την επιχορήγησή τους που παράλληλα με το Πράσινο Ταμείο θα επιχειρεί την πιστοποίηση των

παιδικών χαρών. Οι παιδικές χαρές είναι μεγάλο πρόβλημα σήμερα, με βάση τις νόρμες ασφαλείας που υπάρχουν και πρέπει τάχιστα οι υφιστάμενες παιδικές χαρές να λειτουργούν με τους όρους των αναγκαίων προδιαγραφών.

Τέλος μέσα από αυτό το δεύτερο ειδικό πρόγραμμα ενίσχυσης των Δήμων θα χρηματοδοτηθεί η ανέγερση αναγκαίων δημοτικών κτηρίων. Και τα δυο αυτά προγράμματα, επαναλαμβάνω, σε συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης, θα υλοποιούνται τελικώς με ευθύνη του Υπουργείου Εσωτερικών.

Αυτές είναι οι πολύ συγκεκριμένες δράσεις, οι οποίες θα χαρακτηρίσουν πλάι σε όλα τα υπόλοιπα το 2018, τα οποία θα έχουμε και τη δυνατότητα να συζητήσουμε εκτενώς στο επερχόμενο Συνέδριο της ΚΕΔΕ, που ξεκινάει την Πέμπτη στα Ιωάννινα. Αυτά ήθελα να επισημάνω και να δώσω το λόγο στον πιο αρμόδιο στα θέματα της χρηματοδότησης, τον Αλέξη Χαρίτση. Ευχαριστώ.

A. ΧΑΡΙΤΣΗΣ: Καλημέρα σε όλες και όλους και από εμένα. Να σας ευχαριστήσω κατ' αρχάς για την παρουσία σας εδώ και να ευχαριστήσουμε και το Υπουργείο Εσωτερικών και εμάς από το Υπουργείο Οικονομίας για τη φιλοξενία, ο στόχος είναι να παρουσιάσουμε τις συντονισμένες πρωτοβουλίες που αναλαμβάνει η Κυβέρνηση μέσω των δύο Υπουργείων, Οικονομίας και Εσωτερικών, για την ενίσχυση των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και κυρίως του Α βαθμού των Δήμων. Γιατί κατά τη γνώμη μας η ανάταξη της ελληνικής οικονομίας μετά από τη βαθιά κρίση των τελευταίων οκτώ ετών, περνάει μέσα από την ενίσχυση των τοπικών κοινωνιών και των θεσμικών τους εκπροσωπήσεων, που είναι οι Δήμοι.

Οι αυτοδιοικητικοί φορείς αυτό προκύπτει και από τα περιφερειακά Συνέδρια τα οποία διοργανώνουμε το τελευταίο διάστημα, έχουν πλήρη γνώση των προβλημάτων, των δυσκολιών αλλά και των δυνατοτήτων των τοπικών κοινωνιών και των τοπικών οικονομιών και με αυτή την έννοια οι παρεμβάσεις που πρέπει να γίνουν για την ενίσχυσή τους δεν είναι απλώς σημαντικές, θα έλεγα ότι είναι απαραίτητες για να συζητήσουμε συνολικότερα για το σχέδιο παραγωγικής ανασυγκρότησης της χώρας.

Οι παρεμβάσεις αυτές θα έλεγα ότι χωρίζονται σε δυο βασικές κατηγορίες: η μία αφορά το σκέλος της χρηματοδότησης, της ενίσχυσης δηλαδή των Δήμων σε χρηματοδοτικούς πόρους για την αντιμετώπιση των αναγκών και των προκλήσεων και βεβαίως η υποστήριξη των Δήμων σε επίπεδο τεχνικής συνδρομής σε επίπεδο ενίσχυσης της διαχειριστικής, επιχειρησιακής τεχνικής τους επάρκειας.

Αυτό έχει να κάνει βεβαίως σε πολύ σημαντικό βαθμό με το γεγονός ότι τα προηγούμενα χρόνια και με τις μεταρρυθμίσεις οι οποίες έγιναν στο χώρο της Αυτοδιοίκησης, οι Δήμοι επωμίστηκαν σημαντικές αρμοδιότητες και καθήκοντα, χωρίς όμως πολλές φορές αυτά να συνοδεύονται και από την αντίστοιχη υποστήριξη σε χρηματοδοτικό και τεχνικό επίπεδο.

Αυτή η κατάσταση βεβαίως παροξύνθηκε μέσα στην κρίση και έχουμε φτάσει σε ένα σημείο που όπως πολλές φορές και από τους ίδιους τους εκπροσώπους της Αυτοδιοίκησης αποτυπώνεται στις παρεμβάσεις τους, η κατάσταση χρίζει πολύ σημαντικής και στοχευμένης παρέμβασης για να αντιμετωπιστούν αυτά τα προβλήματα.

Ο δικός μας στόχος είναι αυτή την πραγματικότητα να την αλλάξουμε αποφασιστικά και αυτό το κάνουμε τόσο με τα χρηματοδοτικά εργαλεία τα οποία αξιοποιούμε προς όφελος των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης όσο και με τα νέα εργαλεία παροχής αυτής της τεχνικής θεσμικής υποστήριξης.

Να ξεκινήσω κατ' αρχάς με τις χρηματοδοτήσεις. Να πω ότι αξιοποιούμε συνδυαστικά όλα τα διαθέσιμα χρηματοδοτικά εργαλεία για την υποστήριξη των Δήμων, αλλά και για την κινητοποίηση πρόσθετων πόρων αναγκαίων -και θα εξηγήσω στη συνέχεια τι εννοώ- για την υλοποίηση παρεμβάσεων σε τοπικό επίπεδο.

Συνολικά από το νέο ΕΣΠΑ και το εθνικό σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων υλοποιούμε σήμερα προγράμματα χρηματοδότησης με δικαιούχους τους Δήμους, τα οποία ξεπερνούν τα 3 δις ευρώ. Θα αναφερθώ αναλυτικά στα πιο βασικά από αυτά, τα οποία συγκροτούν το κύριο Σώμα των παρεμβάσεων.

Κατ' αρχάς σε σχέση με το ΕΣΠΑ. Εκεί βεβαίως τα αιτήματα των Δήμων είναι πάρα πολλά και δεν θα μπορούσε να είναι και διαφορετική η κατάσταση

δεδομένου ότι καλούμαστε μέσα από τα προγράμματα του ΕΣΠΑ, τόσο τα τομεακά τα εθνικά, όσο και από τα περιφερειακά, να υλοποιήσουμε παρεμβάσεις και σε τοπικό επίπεδο οι οποίες κατά τη γνώμη μας θα έπρεπε να έχουν υλοποιηθεί εδώ και δεκαετίες, κυρίως στις βασικές υποδομές των τοπικών κοινωνιών.

Προσπαθούμε και νομίζω ότι η προσπάθεια αυτή ήδη έχει αποφέρει σημαντικούς καρπούς να αξιοποιήσουμε στο μέγιστο δυνατό βαθμό τα τομεακά προγράμματα του ΕΣΠΑ σε αυτή την κατεύθυνση: στην ενίσχυση βασικών τοπικών υποδομών. Ειδικότερα από το πρόγραμμα Υποδομών, Μεταφορών, Περιβάλλοντος το ΥΜΕΠΕΡΑΑ του νέου ΕΣΠΑ τρέχουν ήδη προσκλήσεις ύψους 1,6 δις ευρώ με τελικούς δικαιούχους τους Δήμους.

Αυτές οι προσκλήσεις αφορούν την ολοκληρωμένη διαχείριση αστικών αποβλήτων, όπου έχουν ενεργοποιηθεί πόροι επαναλαμβάνω και πάλι αναφέρομαι μόνο στους πόρους οι οποίοι αφορούν αποκλειστικά τους Δήμους. Πόροι λοιπόν για την ολοκληρωμένη διαχείριση αστικών αποβλήτων 460 εκατομμυρίων ευρώ, ενώ 430 εκατομμύρια ευρώ επιπλέον για την ολοκληρωμένη διαχείριση συλλογής κι επεξεργασίας αστικών λυμάτων.

Επιπλέον, μιας και μιλάμε για βασικές υποδομές, στον κομμάτι της ύδρευσης έχει δεσμευτεί ένα κονδύλι 85 εκατομμυρίων ευρώ το οποίο μάλιστα τριπλασιάστηκε σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό, έτσι ώστε ν' αντιμετωπισθούν οι πολύ αυξημένες ανάγκες, οι πολύ αυξημένες αιτήσεις οι οποίες κατατέθηκαν από τους Δήμους σε όλη τη χώρα. πρόκειται για έργα τα οποία είναι προφανώς πάρα πολύ κρίσιμα για την υγεία και την ποιότητα ζωής των πολιτών.

Πέρα όμως από το κομμάτι των βασικών υποδομών οι οποίες βεβαίως αποτελούν βασικό κεφάλαιο όλης αυτής της προσπάθειας, κι εδώ επιτρέψτε μου να πω ότι το αντιμετωπίζουμε αυτό σε όλη την Ελλάδα, σε όλες τις επαφές που έχουμε με φορείς της Αυτοδιοίκησης, είναι χαρακτηριστικό ότι στα τελευταία περιφερειακά συνέδρια, αντιμετωπίσαμε ζητήματα τα οποία έχουν να κάνουν με υποδομές, οι οποίες είναι πάρα πολύ κρίσιμες για σημαντικά αστικά κέντρα της χώρας.

Αναφέρω για παράδειγμα το γεγονός ότι καλούμαστε σε συνεργασία και με τους τοπικούς φορείς να επιλύσουμε τα ζητήματα που έχουν να κάνουν με το δίκτυο ύδρευσης στο Δήμο Ηρακλείου στην Κρήτη, το οποίο ακόμα και σήμερα, εν έτει 2017 μεγάλο μέρος του καλύπτεται από αμιάντο, όπως για παράδειγμα το έργο το οποίο θα υλοποιήσουμε το επόμενο διάστημα στα Γιάννενα για το βιολογικό καθαρισμό, το μεγαλύτερο βιολογικό καθαρισμό, το οποίο θα υλοποιηθεί το επόμενο διάστημα σε όλη τη χώρα, όπως βεβαίως και πολύ πρόσφατα και στην περιοχή της Θράκης, τα ζητήματα που έχουν να κάνουν με την αντιπλημμυρική προστασία του Έβρου.

Ζητήματα λοιπόν πολύ κρίσιμων υποδομών, τα οποία τώρα επιτέλους αντιμετωπίζονται μέσω και αυτών των προγραμμάτων. Πέρα όμως από το κομμάτι των υποδομών, υπάρχουν και παρεμβάσεις οι οποίες έχουν να κάνουν και με το αναπτυξιακό αποτύπωμα σε τοπικό επίπεδο. Εκεί λοιπόν πάλι από τα προγράμματα του ΥΜΕΠΕΡΑΑ υλοποιήθηκε πρόγραμμα για την αξιοποίηση του τουριστικού κεφαλαίου των Δήμων, προϋπολογισμού 70 εκατομμυρίων ευρώ, το οποίο ήδη συνάντησε μεγάλη επιτυχία, για την αξιοποίηση τουριστικού αποθέματος των Δήμων.

Κι ένα δίδυμο αν θέλετε πρόγραμμα συναφές με αυτό το οποίο αυτή τη στιγμή υλοποιείται, είναι το πρόγραμμα για την αξιοποίηση κτιριακού αποθέματος που θα χρηματοδοτήσει την αξιοποίηση εμβληματικών κτιρίων των Δήμων, με προϋπολογισμό 50 εκατομμύρια ευρώ. Πέρα από αυτές τις αναπτυξιακού τύπου παρεμβάσεις, σημαντικές κατά τη γνώμη μας είναι και οι παρεμβάσεις στον κοινωνικό τομέα.

Φέτος για πρώτη φορά διασφαλίστηκε η πρόσβαση μέσω του προγράμματος που από κοινού με το Υπουργείο Εσωτερικών και με το Υπουργείο Εργασίας υλοποιούμε για τους βρεφονηπιακούς σταθμούς, πρώτη φορά λοιπόν φέτος περισσότερα από 108.000 παιδιά επωφελούνται από τη δωρεάν πρόσβαση στους παιδικούς και βρεφονηπιακούς σταθμούς μέσω αυτού του προγράμματος για την εναρμόνιση οικογενειακής ζωής, ενώ βεβαίως για την κάλυψη μέρους των αναγκών των Δήμων σε προσωπικό υλοποιούνται και προγράμματα κοινωφελούς εργασίας σε συνεργασία με το Υπουργείο Εργασίας.

Τέλος, για το κομμάτι της χρηματοδότησης, σημαντική είναι η παρέμβαση η οποία υλοποιείται για τα Κέντρα Κοινότητας σε όλη τη χώρα που δίνει τη δυνατότητα παροχής ολοκληρωμένων υπηρεσιών στον τόπο διαμονής των πολιτών και αυτή η παρέμβαση υλοποιείται από το νέο ΕΣΠΑ, από τα Περιφερειακά Προγράμματα.

Πέρα όμως από το ΕΣΠΑ, από τα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα, επειδή ακριβώς οι ανάγκες είναι πάρα πολύ μεγάλες και δε μπορούν να καλυφθούν εξ ολοκλήρου από τα διαθέσιμα κονδύλια του ΕΣΠΑ, προχωρήσαμε σε συνεργασία και με το Υπουργείο Οικονομικών, στην αύξηση του εθνικού σκέλους του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων. Αυτή ήταν και μια σημαντική προεκλογική δέσμευση της κυβέρνησης, κατά τη γνώμη μας δε μπορούμε να μιλάμε για παραγωγική ανασυγκρότηση αν δεν αξιοποιήσουμε τους εθνικούς πόρους με στόχευση στις τοπικές κοινωνίες.

Έτσι λοιπόν, το 2017 και παρά τις δύσκολες δημοσιονομικές συνθήκες που όλοι αντιλαμβανόμαστε ότι υπάρχουν, αυξήθηκε ο προϋπολογισμός του εθνικού σκέλους του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων από τα 700 εκατομμύρια ευρώ στο 1 δις ευρώ και βεβαίως η αύξηση αυτή θα συνεχιστεί για τα επόμενα χρόνια, το 2019 θα φτάσει στο 1,5 δις ευρώ, ακριβώς για να μπορέσουμε να υλοποιήσουμε συμπληρωματικά προς τα Προγράμματα του ΕΣΠΑ, παρεμβάσεις οι δε μπορούν να καλυφθούν από τις συγχρηματοδοτούμενες πηγές.

Παρεμβάσεις λοιπόν οι οποίες πολλές φορές αποκτούν και έναν ειδικό στοχευμένο χαρακτήρα, συγκεκριμένες λοιπόν παρεμβάσεις σε συγκεκριμένες περιοχές, Περιφέρειες της χώρας οι οποίες αντιμετωπίζουν ειδικές προκλήσεις και προβλήματα, όπως είναι για παράδειγμα τα ειδικά αναπτυξιακά προγράμματα για τα νησιά του Αιγαίου, για τα οποία έχει δεσμευθεί ένα κονδύλι, αρχικός προϋπολογισμός 50 εκατομμυρίων ευρώ, ήδη τις προηγούμενες μέρες, την προηγούμενη εβδομάδα ανακοινώσαμε την ένταξη σε αυτά τα ειδικά προγράμματα των πρώτων 11 έργων με συνολικό προϋπολογισμό 15 εκατομμυρίων ευρώ που καλύπτει ένα πολύ ευρύ φάσμα από έργα υποδομής μέχρι και παρεμβάσεις για τις τοπικές επιχειρήσεις.

Όπως αντιστοίχως, μιας και αναφέρθηκα πριν και σε αυτό, στην αντιπλημμυρική θωράκιση της περιοχής του Έβρου και της Σαμοθράκης, με 26 εκατομμύρια ευρώ και αντίστοιχα προγράμματα και σε άλλες περιοχές της χώρας. Αυτή ακριβώς η αύξηση του εθνικού σκέλους του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, μας δίνει τη δυνατότητα λοιπόν να υλοποιήσουμε βασικές υποδομές οι οποίες είτε για λόγους επιλεξιμότητας είτε για λόγους εξάντλησης των διαθέσιμων κονδυλίων από τα Προγράμματα του ΕΣΠΑ, δε μπορούν να υλοποιηθούν με συγχρηματοδοτούμενους πόρους.

Για να μπορέσουμε να το κάνουμε αυτό βεβαίως προχωρήσαμε και σε σημαντικές νομοθετικές ρυθμίσεις, όπως είναι η πρόσφατη νομοθετική ρύθμιση για της ΔΕΥΑ των Δήμων, μπορούμε πλέον από το εθνικό σκέλος του προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων να χρηματοδοτήσουμε το 100% έργων των ΔΕΥΑ και όχι 30% όπως συνέβαινε μέχρι σήμερα.

Τέλος, από το εθνικό σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, υλοποιείται κι ένα ευρύ πρόγραμμα αντιπλημμυρικής προστασίας στους Δήμους όλης της χώρας. Την τελευταία τριετία έχουν ενταχθεί από εθνικούς πόρους και μόνο, έργα συνολικού προϋπολογισμού που ξεπερνά τα 250 εκατομμύρια ευρώ.

Πέρα από το κομμάτι της χρηματοδότησης, βεβαίως είπαμε και στην αρχή ότι πολύ σημαντική είναι και η τεχνική, θεσμική θωράκιση των ΟΤΑ έτσι ώστε αυτοί να είναι σε θέση να ωριμάζουν έργα, να καταθέτουν τις προτάσεις τους κι αυτές να χρηματοδοτούνται από τα Προγράμματα. Δεν έχουν όλοι οι Δήμοι βεβαίως τις ίδιες δυνατότητες, αυτό το γνωρίζουμε πάρα πολύ καλά κι επιτρέψτε μου να πω ότι αυτό είναι και κάτι το οποίο αποτυπώνεται και στις συζητήσεις που γίνονται στα Περιφερειακά Συνέδρια με τους εκπροσώπους της Αυτοδιοίκησης.

Υπάρχει δηλαδή μια, θα έλεγα κραυγή αγωνίας από τη μεριά των αυτοδιοικητικών, για το γεγονός ότι σε πάρα πολλές περιπτώσεις, κυρίως οι Δήμοι της Περιφέρειας, κυρίως οι μικροί ορεινοί, οι νησιωτικοί Δήμοι, δεν έχουν ούτε το κατάλληλο εξειδικευμένο προσωπικό ούτε την τεχνική γνώση για να ωριμάσουν και να υλοποιήσουν πολύ σημαντικά έργα.

Κι εδώ επιτρέψτε μου να κάνω κι ένα σχόλιο, ότι πολλές φορές αυτό έρχεται από εκπροσώπους της Αυτοδιοίκησης που δεν ανήκουν στο δικό μας πολιτικό χώρο, προέρχονται κυρίως από το χώρο της αξιωματικής αντιπολίτευσης και νομίζω ότι έρχεται και σε αντίφαση με την κεντρική γραμμή της αξιωματικής αντιπολίτευσης που μιλάει για περικοπές δαπανών και ουσιαστικά για απολύσεις, ένα σύστημα το οποίο ήδη στο αυτοδιοικητικό πεδίο αντιμετωπίζει πάρα πολλά προβλήματα έλλειψης προσωπικού.

Υπάρχουν λοιπόν σημαντικές ανισότητες ως προς την κατανομή του προσωπικού και μεταξύ των Δήμων, προσπαθούμε λοιπόν αυτές να τις καλύψουμε στο βαθμό του εφικτού με παρεμβάσεις και στο θεσμικό πεδίο, γι' αυτό το λόγο το Μάιο του 2016 υπογράψαμε μια Υπουργική Απόφαση η οποία δίνει τη δυνατότητα αξιοποίησης των δυνατοτήτων που παρέχουν φορείς του Υπουργείου μας όπως είναι η ΜΟΔ αλλά και φορείς όπως είναι η ΕΕΤΑΑ στην οποία συμμετέχει και η Αυτοδιοίκηση και το Υπουργείο Εσωτερικών για την παροχή αυτής της υποστήριξης προς τους Δήμους, στη διαδικασία ωρίμανσης και υλοποίησης σημαντικών έργων.

Τα Προγράμματα τα οποία τρέχουν απ' αυτή την πρωτοβουλία, νομίζουμε ότι ήδη έχουν ένα πολύ θετικό αποτέλεσμα, 71 Δήμοι έχουν υποστηριχθεί από το Πρόγραμμα ΟΤΑ Support το οποίο υλοποιείται μέσω της ΜΟΔ για την υποστήριξη των Δήμων, για την υποβολή ολοκληρωμένων και ώριμων προτάσεων στα Προγράμματα του νέου ΕΣΠΑ. 71 Δήμοι λοιπόν για 111 έργα τα οποία έχουν υποβληθεί στα Προγράμματα του ΕΣΠΑ, ενώ βεβαίως πέρα από τη ΜΟΔ και την ΕΕΤΑΑ προσπαθούμε ν' ανοίξουμε αν θέλετε τη συνεργασία και με άλλους φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα για την παροχή τέτοιου τύπου τεχνικής υποστήριξης όπως για παράδειγμα είναι η Εγνατία Οδός Α.Ε., η οποία υποστηρίζει, αναλαμβάνει πλήθος τέτοιων έργων εκ μέρους των Δήμων στη Βόρεια Ελλάδα αλλά και στα νησιά του Αιγαίου.

Επίσης, ειδικά για τους μικρούς νησιωτικούς Δήμους, που εκεί πράγματι αντιμετωπίζονται και τα πιο έντονα αν θέλετε προβλήματα, για την τεχνική ωρίμανση έργων, υπάρχει ειδικό πρόγραμμα μέσω αυτής της Υπουργικής Απόφασης, οι μικροί νησιωτικοί Δήμοι υποστηρίζονται σε τομείς όπως ο

σχεδιασμός, η εκπόνηση μελετών, η ωρίμανση και η υλοποίηση βασικών έργων υποδομής. Αυτό το πρόγραμμα πλέον βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη. Τα τρία πρώτα έργα αυτού του προγράμματος έχουν ήδη εγκριθεί για τη Χάλκη, την Πάτμο και τη Μεγίστη και θα ακολουθήσουν σύντομα πολύ περισσότερα. Συνολικά για τους Δήμους σε θέματα διαχείρισης και ελέγχου των προγραμμάτων του ΕΣΠΑ καθώς και σε εξειδικευμένα πολλές φορές ζητήματα τα οποία αντιμετωπίζουν οι Δήμοι και στα οποία πολλές φορές από το δικό τους προσωπικό δεν μπορούν να ανταποκριθούν, υπάρχει μια πολύ μεγάλη προσπάθεια ενίσχυσής τους στις περιβαλλοντικές αδειοδοτήσεις, σε ζητήματα κρατικών ενισχύσεων, σε μελέτες κόστους – οφέλους, σημαντικά δηλαδή στάδια της διαδικασίας ωρίμανσης και υλοποίησης ενός έργου.

Πέρα βεβαίως από την αξιοποίηση των πόρων και την τεχνική υποστήριξη για τα υφιστάμενα χρηματοδοτικά εργαλεία όπως είναι το ΕΣΠΑ στο οποίο αναφερθήκαμε και το εθνικό σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων είπα και στην αρχή ότι βασικός στόχος για μας είναι η προσέλκυση και νέων πόρων, νέων κονδυλίων για να μπορέσουν να αντιμετωπιστούν οι πολλαπλάσιες των διαθέσιμων πόρων ανάγκες τις οποίες καλούμαστε να εξυπηρετήσουμε.

Γι' αυτό προχωρήσαμε και στη δημιουργία νέων χρηματοοικονομικών σχημάτων και στη διασφάλιση πρόσθετων πόρων. Μια πρωτοβουλία του Υπουργείου μας σε αυτή την κατεύθυνση είναι το νέο Ταμείο Υποδομών, το οποίο ξεκινάει την λειτουργία του σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων στις αρχές του 2018, ένα Ταμείο το οποίο θα κινητοποιήσει με την ιδιωτική συμμετοχή πόρους συνολικού προϋπολογισμού 1 δις. ευρώ και μέσω του οποίου θα παρέχεται χρηματοδότηση με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους για την υλοποίηση μικρών και μεσαίων έργων υποδομής σε όλη τη χώρα.

Παραδείγματα τέτοιων παρεμβάσεων είναι ολοκληρωμένες παρεμβάσεις για την αστική ανάπτυξη, ενεργειακή αναβάθμιση δημοτικών κτηρίων, τουριστικές υποδομές σε τοπικό επίπεδο. Θα υλοποιηθούν λοιπόν τέτοιου τύπου έργα, συμπληρωματικά βεβαίως και με την αξιοποίηση όλων των διαθέσιμων εργαλείων στα οποία αναφέρθηκα νωρίτερα, μέσω και του νέου

αυτού Ταμείου Υποδομών που σε συνεργασία με την ΕΤΕΠ θα υλοποιήσουμε από τις αρχές του 2018.

Ενώ βεβαίως επειδή αυτή η συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων με το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων έχει προχωρήσει και έχει ωριμάσει, υπάρχουν κι άλλα προγράμματα τα οποία θα υλοποιηθούν το επόμενο διάστημα σε συνεργασία με αυτούς τους φορείς. Ένα μεγάλο τέτοιο πρόγραμμα είναι αυτό το οποίο εξαγγέλλουμε σήμερα, το οποίο παρουσίασε πριν και ο Υπουργός Εσωτερικών ο Πάνος Σκουρλέτης.

Είναι το πρόγραμμα το οποίο θα υλοποιηθεί από κοινού από τα δυο Υπουργεία Οικονομίας και Εσωτερικών, αλλά υπό τον συντονισμό του Υπουργείου Εσωτερικών, σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων με το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων και με το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων το οποίο διαχειριζόμαστε εμείς στο Υπουργείο Οικονομίας, μέσω αυτού του προγράμματος θα χρηματοδοτηθούν έργα στους ΟΤΑ και των δύο βαθμών, αλλά με έμφαση κυρίως τους Δήμους, με έναν αρχικό προϋπολογισμό 500 εκατομμυρίων ευρώ, ο οποίος ο σχεδιασμός είναι σε βάθος πενταετίας να φτάσει στα 2 δις ευρώ για έργα στους κρίσιμους τομείς της ύδρευσης και αποχέτευσης, της αγροτικής οδοποιίας, της αποκατάστασης των ΧΑΔΑ και της αντιπλημμυρικής προστασίας.

Είναι σημαντικό να πούμε ότι ενώ πρόκειται για ένα πρόγραμμα δανεισμού, το πρόγραμμα αυτό δεν θα επιβαρύνει καθόλου τους Δήμους, καθώς ο δανεισμός αυτός θα καλυφθεί από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων. Το βασικό κλειδί όλης αυτής της προσπάθειας, όλης αυτής της πρωτοβουλίας είναι ακριβώς να μπορέσουν οι Δήμοι να εξασφαλίσουν πρόσθετους πόρους, να δανειοδοτηθούν από αυτό το πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, χωρίς όμως να επιβαρυνθούν από την αποπληρωμή του δανείου, καθώς κάτι τέτοιο θα βαρύνει το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων. Ήδη είπε και ο αρμόδιος Υπουργός, ο Πάνος Σκουρλέτης πολλά και σημαντικά γι' αυτό. Κλείνω λέγοντας ότι οι παρεμβάσεις οι οποίες βρίσκονται αυτή τη στιγμή σε εξέλιξη και σχεδιάζονται για το επόμενο διάστημα νομίζουμε ότι αλλάζουν στο βαθμό του εφικτού και δεδομένων των δημοσιονομικών συνθηκών σε

σημαντικό βαθμό το τοπίο στον χώρο της Πρωτοβάθμιας κυρίως Τοπικής Αυτοδιοίκησης στο σκέλος της χρηματοδότησης. Είμαστε βεβαίως πάντα ανοιχτοί σε προτάσεις, σε νέες πρωτοβουλίες τις οποίες θα μπορούσαμε να αναλάβουμε και από κοινού και με τους ίδιους τους φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Σας ευχαριστώ και νομίζω ότι είμαι στη διάθεσή σας για ερωτήσεις.

κ. ΚΟΥΓΙΟΥΜΤΖΟΠΟΥΛΟΣ («my ΟΤΑ»): Έχω δυο ερωτήσεις. Η πρώτη ερώτηση είναι ως προς του Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων με ποια διαδικασία θα γίνει τώρα η ιστορία της διοχέτευσης των χρημάτων και της επιλογής των έργων.

Το δεύτερο που είναι συναφές είναι το εξής: έχουν ένα μεγάλο πρόβλημα οι Δήμοι ότι τα λεφτά δίνονται κάπου που δεν υπάρχει πρώτη ανάγκη, αν είναι δεύτερης ή τρίτης ανάγκης. Τώρα ας πούμε ξεκίνησαν οι αστικές αναπλάσεις, τη στιγμή που οι Δήμοι θέλουν σχολεία. Τα σχολεία δεν χρηματοδοτούνται παρά μόνο από τη ΚΤΥΠ, εκεί υπάρχει πρόβλημα. Δηλαδή ο άλλος σου λέει «εγώ σχολείο θέλω, δεν θέλω να φτιάξω το δρόμο, δεν θέλω να φτιάξω την πλατεία».

Υπάρχει ένα θέμα διάρθρωσης δηλαδή χρηματοδοτήσεων και το έχουν πει πάρα πολλοί Δήμαρχοι και πολλές φορές σε πάρα πολλές περιπτώσεις αυτό. Αυτά τα δυο θέλω να μου πείτε, γιατί ας πούμε θέλει ένα γυμναστήριο επίσης δεν χρηματοδοτείται.

A. ΧΑΡΙΤΣΗΣ: Συγνώμη η πρώτη ερώτηση ήταν;

κ. ΚΟΥΓΙΟΥΜΤΖΟΠΟΥΛΟΣ: Για την αύξηση του Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, με ποια διαδικασία τώρα οι Δήμοι θα ενταχθούν σε ένα τέτοιο πρόγραμμα; Για το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων μιλάω, όχι για τα δυο χρηματοδοτικά που παρουσιάζονται, εκεί υπάρχει μια συγκεκριμένη διαδικασία. Εδώ τώρα πως οι Δήμοι θα μπουν σε αυτή την αύξηση;

A. ΧΑΡΙΤΣΗΣ: Κατ' αρχάς σε σχέση με τη διάρθρωση των χρηματοδοτήσεων. Επειδή πράγματι αυτό το οποίο θέσατε, είναι ένα υπαρκτό ζήτημα δηλαδή το γεγονός ότι πολλές φορές οι ανάγκες των Δήμων δεν αντιστοιχούνται πλήρως και συγχωρήστε μου λίγο τον τεχνικό όρο, με τις επιλεξιμότητες των προγραμμάτων. Αυτό είναι ένα βασικό πρόβλημα. Γι' αυτό ακριβώς πριν ανάγκη δημιουργίας και αυτό προσπαθούμε να κάνουμε τα διάφορα εργαλεία, εργαλεία τα οποία θα υπερβαίνουν αυτές τις δυσκολίες ως προς την επιλεξιμότητα.

Το γεγονός, για να συνδέσω και τις δυο ερωτήσεις σας, ότι αυξάνουμε το εθνικό σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων το οποίο ακριβώς δεν έχει αυτούς τους περιορισμούς που έχουν τα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα ως προς την επιλεξιμότητα των παρεμβάσεων, μας δίνει τη δυνατότητα από εκεί να υλοποιήσουμε παρεμβάσεις οι οποίες δεν θα μπορούσαν να υλοποιηθούν για κανονιστικούς λόγους από τα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα.

Αυτός είναι κι ένας βασικός λόγος που επιμένουμε και εστιάζουμε στην ανάγκη ενίσχυσης του εθνικού σκέλους του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων γιατί έχουμε πολύ μεγαλύτερους βαθμούς ελευθερίας από εκεί να υλοποιήσουμε τέτοιου τύπου παρεμβάσεις. Αυτό για μας είναι πάρα πολύ σημαντικό.

Τώρα, επειδή και η δεύτερη ερώτηση είναι πολύ καίρια και έχετε δίκιο που την θέτετε, τι γίνεται με το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και πως οι Δήμοι αξιοποιούν αυτές τις δυνατότητες. Αυτή τη στιγμή με το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο για το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, ανοίγω εδώ μια παρένθεση, το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο για το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων υπάρχει από το 1955 χωρίς τροποποιήσεις. Αυτό ακριβώς δείχνει το πώς όλες αυτές οι δεκαετίες προφανώς με τις ανάγκες να μην έχουν καμία σχέση με την πραγματικότητα την οικονομική και την κοινωνική με το 1955 ακόμη εξακολουθεί να λειτουργεί αυτό το πλαίσιο και γι' αυτό βασική μας προτεραιότητα στις αρχές -και το ανακοινώνουμε κι εδώ τώρα- του 2018 είναι να φέρουμε μια συνολική θεσμική αναμόρφωση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, έτσι ώστε να μπορέσει να ανταποκριθεί στις σημερινές ανάγκες.

Αυτό θα γίνει με ειδικό νομοσχέδιο το οποίο θα κατατεθεί στη Βουλή στις αρχές του 2018.

Αυτή τη στιγμή έχουμε δυο δυνατότητες: είτε μέσω των Περιφερειών να χρηματοδοτήσουμε από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων τους Δήμους της χώρας, είτε μέσω του Υπουργείου Εσωτερικών το οποίο αξιοποιεί σημαντικά κονδύλια σε αυτή την κατεύθυνση.

Εκεί απαιτείται η συνεργασία όλων, για να μπορέσουν να ιεραρχηθούν οι ανάγκες και να υλοποιηθούν τα έργα τα οποία πραγματικά έχουν ανάγκη οι Δήμοι. Νομίζω ότι το επίπεδο συνεργασίας το οποίο έχουμε επιτύχει το τελευταίο διάστημα προφανώς με το Υπουργείο Εσωτερικών, αλλά και με τις Περιφέρειες της χώρας, μας δίνει αυτή τη δυνατότητα έτσι ώστε οι παρεμβάσεις αυτές από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων προς τους Δήμους να ανταποκρίνονται στις δικές τους ανάγκες.

Αλλά επαναλαμβάνω επειδή ακριβώς θέλουμε να διευρύνουμε αυτές τις δυνατότητες θα αναμορφώσουμε το θεσμικό πλαίσιο του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων ακριβώς στην κατεύθυνση της δυνατότητας απ' ευθείας ενίσχυσης των Δήμων από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και όχι μόνο μέσω των Περιφερειών.

Η. ΒΙΣΚΑΔΟΥΡΑΚΗ («ΑΥΓΗ»): Δώστε μας μια διευκρίνιση, είπατε ότι ο δανεισμός για το ειδικό πρόγραμμα για τους Δήμους θα καλυφθεί από το ΠΔΕ. Σωστά; Και θα φτάσει στα 2 δις σε μια πενταετία είπατε. Άρα φτιάχνετε έναν σχεδιασμό που οι πόροι του ΠΔΕ θα είναι πολλαπλάσια αυξημένοι σε σχέση με το σήμερα, έτσι δεν είναι;

Α. ΧΑΡΙΤΣΗΣ: Όχι, να το διευκρινίσω: Το συγκεκριμένο Πρόγραμμα, όπως και όλα τα Προγράμματα τα οποία υλοποιούμε με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, ξεκινούν από έναν αρχικό προϋπολογισμό. Ο προϋπολογισμός αυτός είναι της τάξης των 500 εκατομμυρίων ευρώ. Σταδιακά και βάσει της ζήτησης η οποία θα προκύψει από τους ίδιους τους δικαιούχους, από τους ίδιους τους φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ο προϋπολογισμός αυτός αυξάνεται. Έτσι λειτουργούν αυτά τα Προγράμματα με την Ευρωπαϊκή

Τράπεζα Επενδύσεων. Και ο στόχος και ο σχεδιασμός που υπάρχει και η δέσμευση αν θέλετε σχετικών κονδυλίων από τη μεριά μας και από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, προβλέπει ένα πρόγραμμα το οποίο θα καταλήξει σε βάθος πενταετίας ν' αξιοποιήσει συνολικά 2 δις ευρώ. Το γεγονός ότι έχουμε ήδη αυξήσει το εθνικό σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων όπως σας είπα πριν, στο 1 δις και θα φτάσει στο 1,5 δις το 2019 ακριβώς μας δίνει αυτή τη δυνατότητα να έχουμε περισσότερους πόρους οι οποίοι θα μπορέσουν να κατευθυνθούν σε τέτοιου τύπου Προγράμματα.

Για να μη μπερδευόμαστε, ο προϋπολογισμός του εθνικού σκέλους του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων στον οποίο αναφέρομαι, το 1 δις δηλαδή, είναι ετήσιος προϋπολογισμός, το Πρόγραμμα των 2 δις με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων είναι ένα Πρόγραμμα σε βάθος 5ετίας. Για να μην υπάρχει σύγχυση μεταξύ των δύο.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Η κάλυψη του δανεισμού πώς θα γίνεται;

Π. ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Να διευκρινίσουμε κάτι: Μιλάμε για ένα πρόγραμμα το οποίο παντρεύει χρήματα από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων. Ο δανεισμός αφορά το σκέλος των χρημάτων που έρχονται από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων. Αυτό όμως το κομμάτι δε θα επιβαρύνει ως προς την αποπληρωμή του τους Δήμους αλλά θα γίνεται στο βάθος χρόνου από τους πόρους του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων. Και γι' αυτό ακριβώς, επειδή υπάρχει αυτός ο τρόπος αποπληρωμής, δεν αθροίζεται και δεν εντάσσεται στους υφιστάμενους περιορισμούς που έχουν οι Δήμοι σε σχέση με τα όρια δανειοδότησής τους και τη σχέση τους με τα έσοδά τους.

Ν. ΛΕΥΚΟΦΡΥΔΗ («ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΔΗΜΟΠΡΑΞΙΩΝ»): Θέλετε να μας πείτε λίγα περισσότερα για τις δράσεις που θα κάνετε στον τομέα της Υγείας; Γιατί είναι ένας πολύπαθος τομέας. Πώς θ' αντιμετωπισθεί, μόνο με Κέντρα Υγείας; Επίσης, εξετάζεται αυτό, να καταφέρουν οι Δήμοι να έχουν ισοσκελισμένους; Προϋπολογισμούς;

A. ΧΑΡΙΤΣΗΣ: Κατ' αρχήν δεν αναφερθήκαμε για δράσεις στα ζητήματα υγείας. Αλλά ούτως ή άλλως οι Δήμοι οφείλουν να έχουν ισοσκελισμένους προϋπολογισμούς. Αυτό είναι μια πραγματικότητα εδώ και πάρα πολλά χρόνια, την οποία την τηρούμε με απόλυτη ευλάβεια. Υπάρχει μια άμεση επικοινωνία κατά τη φάση κατάρτισης των προϋπολογισμών των Δήμων με τις Υπηρεσίες του Υπουργείου Εσωτερικών, έτσι ώστε να μπορούμε μ' έναν ασφαλή τρόπο ο οποίος τελικά είναι επ' ωφελεία των Δήμων, να καταρτίζονται οι προϋπολογισμοί.

Και τώρα με αφορμή αυτό που είπατε, παρ' όλο ότι δεν έχει θιγεί μέχρι τώρα από καμιά ερώτηση, αλλά έχει τεθεί ως στοιχείο ερωτήματος κριτικής από διάφορες αυτοδιοικητικές πλευρές και σχετίζεται με τον προϋπολογισμό, ασκείται μια κριτική που λέει: Μα καλά, γιατί προβλέπεται μέσα στο φετινό προϋπολογισμό ένα πρωτογενές πλεόνασμα της τάξης του 3,5%;

Θέλω να πω ότι η Αυτοδιοίκηση έχει κατοχυρωμένη τη συνταγματική της αυτοτέλεια. Αυτό το πρωτογενές πλεόνασμα που είναι μια εκτίμηση την οποία πρέπει να την αποτυπώνουμε μέσα από τον προϋπολογισμό και διαμορφώνει την εικόνα της γενικής κυβέρνησης, δεν το οφείλει, δεν πρέπει να το καταβάλλει κάπου η Αυτοδιοίκηση, είναι μια εκτίμηση ότι θα προέλθει με βάση τα έσοδα και τις δαπάνες της, η οποία έρχεται να προστεθεί στη γενικότερη εικόνα των οικονομικών της χώρας.

Το λέω αυτό διότι κάποιος ασκήσανε μια κριτική, «μα τί λέτε, γιατί υποχρεώνετε την Αυτοδιοίκηση;». Δε θα το καταβάλλει πουθενά αυτό η Αυτοδιοίκηση, θα το έχει για τον εαυτό της.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: (Ερώτηση εκτός μικροφώνου)

A. ΧΑΡΙΤΣΗΣ: Προκύπτει με βάση τις δαπάνες και τα έσοδα. Δεν υπάρχει μηχανισμός ελέγχου, δεν είναι ένας εποπτευόμενος φορέας του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Υπάρχει η συνταγματική αυτοτέλεια των Δήμων, απλώς υπάρχουν κάποιοι κανόνες στην κατάρτιση των προϋπολογισμών, αυτοί έχουν οδηγήσει στο νοικοκύρεμα των Δήμων, είναι μια πραγματικότητα, καμιά φορά ή μάλλον πολλές φορές, με μια υπερβολή τα τελευταία χρόνια των μνημονίων

και γι' αυτό θα πρέπει να δούμε και πώς θα δώσουμε περιθώρια πια αν θέλουμε να παίξουν ένα ρόλο πιο σημαντικό στην υπόθεση της παραγωγικής ανασυγκρότησης και της ανάπτυξης οι Δήμοι, να έχουν και περισσότερα εργαλεία. Αλλά είναι μια συζήτηση την οποία την έχουμε μπροστά μας και θα την κάνουμε και κάτω από καλύτερες συνθήκες.

Ε. ΣΑΛΤΟΥ («ΤΑ ΝΕΑ»): Ήθελα να ρωτήσω ποια είναι η διαδικασία που θ' ακολουθηθεί. Δηλαδή όσοι Δήμοι κάνουν αίτηση θα κάνουν χρήση των χρηματοδοτικών εργαλείων, θα υπάρχει κάποια Επιτροπή που θα έχει κάποια κριτήρια για να επιλεγούν;

Α. ΧΑΡΙΤΣΗΣ: Το «όσοι Δήμοι», προφανώς με κάποιες προϋποθέσεις. Θα υποβάλλουν κάποιες προτάσεις, θα δούμε ποιες μελέτες πληρούν το κριτήριο της ωριμότητας, θεωρώ όμως ότι σε κάθε περίπτωση, η διαδικασία που επιλέγουμε, της απεύθυνσης των ΟΤΑ Α' βαθμού απευθείας στο Υπουργείο Εσωτερικών, θα είναι πιο γρήγορη.

Θα σας πω εδώ πέρα παρεμπιπτόντως και το εξής: Εμείς χειριστήκαμε αυτή τη χρονιά το λογαριασμό που αφορά τις αποζημιώσεις της θεομηνίας και για τη λειψυδρία. Κι ενώ ο αρχικός προϋπολογισμός ήταν ένα ποσό της τάξης των 7 εκατομμυρίων αρχικά, φτάσαμε να ξεπεράσουμε τα 30. Αυτό δείχνει και την αποτελεσματικότητα αυτού του εργαλείου, με κάποιες προϋποθέσεις προφανώς στοχευμένα, σε πολύ κρίσιμους τομείς οι οποίοι πραγματικά ανακούφισαν, πάντοτε μέσα στο πλαίσιο αυτών των λογαριασμών, τους ίδιους τους Δήμους. Λειτουργήσε καλά δηλαδή αυτή η εμπειρία σε αυτό το πεδίο.

Π. ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Συγνώμη, να συμπληρώσω μια κουβέντα στην ερώτησή σας, ένα γενικότερο σχόλιο, όχι μόνο για το συγκεκριμένο εργαλείο το οποίο παρουσιάσαμε σήμερα αλλά συνολικά για τις Παρεμβάσεις και από το ΕΣΠΑ αλλά και απ' όλα τ' άλλα εργαλεία τα οποία αυτή τη στιγμή βρίσκονται σε φάση υλοποίησης.

Κοιτάξτε, ο στόχος είναι, γι' αυτό ακριβώς χρησιμοποιούμε αν θέλετε και όλη αυτή τη βεντάλια των χρηματοδοτικών εργαλείων, είναι η όσο το

δυνατόν πιο ισότιμη συμμετοχή των Δήμων σε αυτή την προσπάθεια χρηματοδότησής τους. Γιατί, κακά τα ψέματα, υπάρχουν πολύ μεγάλες ανισορροπίες και ανισομέρειες μεταξύ κεντρικών, μεγάλων πληθυσμιακά Δήμων και Δήμων απομακρυσμένων, Δήμων σε περιοχές της χώρας οι οποίες έχουν πάρα πολλά προβλήματα.

Με αυτή την έννοια λοιπόν, βασικό κριτήριο επιλογής των έργων απ' όλες αυτές τις χρηματοδοτικές πηγές, είναι ακριβώς η στρατηγική σημασία των έργων και η σκοπιμότητα αυτών των έργων. Δεν είναι μοναδικό στοιχείο αξιολόγησης ο βαθμός ωριμότητας, μπορούμε να βοηθήσουμε και στην ωρίμανση των προτάσεων. Βασικό στοιχείο είναι πόσο χρήσιμα είναι αυτά τα έργα για τις τοπικές κοινωνίες και μ' αυτό το κριτήριο αξιοποιούνται και όλοι οι διαθέσιμοι πόροι.